

výkony výhradně pověřený, a dále se tím ukazuje bezdůvodnost stěžovatelova mínění, že by mohlo přicházeti v úvahu jeho obecné sudiště (§ 74 j. n.), což ostatně bylo již případně vyvráceno důvody napadeného usnesení. Dovolací soud, sdíleje tyto správné, věci i zákonu vyhovující důvody, uznal, že jest dovolací rekurs zcela bezdůvodným.

Čís. 5012.

Státní pozemkový úřad zastupuje stát při provádění pozemkové reformy na soudě, třebaš šlo o otázky práva exekučního.

(Rozh. ze dne 5. května 1925, R I 399/25.)

V řízení o prozatímním opatření majitele zabraného velkostatku proti jeho pachtýři uvedl **N e j v y š š í s o u d**, vyřizuje dovolací rekurs Státního pozemkového úřadu, v

d ů v o d e c h:

Dle §u 4 zák. o poz. úř. zastupuje Státní pozemkový úřad stát při provádění pozemkové reformy záborové jak oproti osobám třetím, tak oproti soudům i jiným úřadům, nepotřebuje tedy stát v tomto oboru zastoupení finanční prokuraturou, neníť dvojího zastoupení třeba. Nerozhoduje, že se jedná o řízení upravené v exekučním řádě a ne o řízení upravené zákonodárstvím záborovým, neboť způsob řízení není kritériem, zda zastoupení Státním pozemkovým úřadem místo má, nýbrž podmínkou je jen předmět, aby šlo o práva nebo závazky vzniklé prováděním zákonodárství záborového, jak cit. § výslovně praví. A taková práva opravdu Státní pozemkový úřad ve svém rekursu uplatňuje.

Čís. 5013.

Pokud lze vyhověti návrhu strany, by svědku bylo dovoleno nahlédnouti v odpůrcovy obchodní knihy.

Sjednal-li předseda spolku smlouvu, nemaje k tomu svolení dle stanov potřebného, není spolek ze smlouvy zavázán, leč že by ujednání předsedovo napotom schválil.

Omezení plné moci zástupců spolku v jeho stanovách jest zřejmým omezením plné moci.

(Rozh. ze dne 5. května 1925, Rv I 436/25.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném spolku nedoplatku kupní ceny, tvrdíc v žalobě, že dřívější předseda žalovaného spolku Vladimír D. objednal jeho jménem předměty ošacovací akce od družstva čsl. krejčí, jež postoupilo žalobkyni pohledávku na nedoplatek kupní ceny. Žalovaný spolek namítl, že neobjednal ničeho u družstva čsl. krejčí, nýbrž že objednávku učinil a zboží odebral tehdejší předseda spolku Vla-

dimír D. ve vlastním jméně a na vlastní účet. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Vadnost řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) vytýkána jest jednak neprávem, jednak neprovádí dovolatelka tohoto dovolacího důvodu po zákonu. Neprávem jako vadu řízení vytýká dovolatelka, že nebyla kniha příjmu žalované strany ponechána Vladimíru D-ovi po přiměřenou dobu k nahlédnutí, by v ní mohl vyhledati zápisy, týkající se provisi vyplacených prý žalovanému spolku družstvem čsl. krejčích ze sporného obchodu. Tento důkaz vedla žalobkyně, když Vladimír D. jako svědek udal, že žalovaná strana provisi obdržela a že provise musí býti v jejích knihách zapsána. Aby dotýčný zápis mohl v knihách žalovaného spolku vyhledati, žádal svědek a žalobkyně se k jeho žádosti připojila, by mu kniha příjmů žalované strany byla na nějakou dobu dána k prostudování. Právem nižší soudy této žádosti nevyhověly. Nehledíc k tomu, co uvedla proti dotýčné žádosti žalovaná strana, že totiž Vladimír D. chce prohlížeti její knihy nikoli k vyhledání zápisů o provisi, nýbrž, by si v knihách vyhledal podklad pro nároky, které sám chce uplatňovati proti žalované straně, jest uvést, že nižší soudy neuznaly výpověď Vladimíra D-a za věrohodnou, že tedy věrohodným neuznaly ani jeho seznání, že provise byla vyplacena, mimo to, že bývalý předseda družstva čsl. krejčích, od něhož žalobkyně postupem nabyla zažalovanou pohledávku, Jan H. seznal, že podle jeho mínění žalovanému spolku provise se nedostalo, a posléz, že svědci Václav B., člen představenstva a František F., ředitel žalovaného spolku, onen po zevrubném prohlédnutí knihy od položky k položce, seznali, že v knihách žalované strany provise od družstva čsl. krejčích není zapsána. Za tohoto stavu věci bylo provádění postrádaného dovolatelkou důkazu zřejmě bezúčelné a právem nižší soudy již z tohoto důvodu jej neprovedly. Mimo to dodati jest, že provádění důkazu obchodními knhami způsobem žalobkyní žádaným jest v rozporu s předpisy čl. 37 až 40 obch. zák., zejména s ustanovením čl. 40, dle něhož přezkoumávání obchodních knih v celém jejich obsahu má místo jen v určitých v článku tomto uvedených případech, k nimž ale tento spor nepatří.

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jedná se o to, zda tím, že Vladimír D., jak bylo za prokázáno vzato, odebíral jako předseda žalovaného spolku v jeho jméně od družstva čsl. krejčích předměty ošacovací akce, jest žalovaný spolek zavázán a povinen zaplatiti z tohoto odběru pocházející nedoplatek kupní ceny, jehož se žalobkyně domáhá. Nižší soudy právem uznaly, že nikoli. Žalobkyně tuto povinnost dovozuje hlavně z toho, že Vladimír D. jednal jako předseda žalovaného spolku, že předseda podle stanov spolek zastupuje a jej i zavazuje. Podle bodu 15 stanov zastupuje ovšem předseda spolek, ale ve stanovách jest také (bod 6 a 14) ustanoveno jednak, že správu jmění vede představenstvo, a dále bod 11, že valné hromadě přísluší zplnomocnění předsednictvo nebo výbor k uzavírání smluv pro spolek závazných. Z těchto ustanovení stanov správně nižší soudy

dospěly k závěru, že zástupčí oprávnění předsedy žalovaného spolku jest omezeno a to nikoli skrytě, neboť do stanov jest volno každému nahlížeti (§ 5 zákona z 15. listopadu 1867, čís. 134 ř. zák.). Ježto nebylo tvrzeno, natož prokázáno, že valná hromada zmocnění k uzavření smlouvy s družstvem čl. krejčích předsednictvu, najmě Vladimírovi D-ovi, udělila, aniž udělilo zmocnění to předsednictvo nebo širší výbor — opačné stanovisko žalobkyně odporuje zjištění nižších soudu — překročil Vladimír D., uzavřev smlouvu s družstvem čl. krejčích bez onoho zmocnění, své zástupčí oprávnění a žalovaný spolek není proto podle §§ 1016 a 1017 obč. zák. z oné smlouvy zavázán. O závazku žalovaného spolku bylo by lze ještě tehdy mluvit, kdyby byl spolek ujednání Vladimíra D-a schválil, nebo si z něho užitek přisvojil (§ 1016 obč. zák.). Avšak nižšími soudy nebylo za prokázáno vzato ani to ani ono, zejména nebylo dokázáno, že žalovaný spolek obdržel, jak tvrdila žalobkyně, z obchodu Vladimírem D-em ujednaného provisi.

Čís. 5014.

Dokud nebyla provedena fuse a vymazána firma akciové společnosti z rejstříku, nepozbývá akciová společnost procesní způsobilosti, třebaž již byla zrušena a zrušení do rejstříku zapsáno.

(Rozh. ze dne 5. května 1925, Rv I 446/25.)

Žalobě banky S. bylo oběma nižšími soudy vyhověno. Odvolací soud uvedl ohledně námítky nedostatku aktivního oprávnění ku sporu v důvodech: Jest zjištěno, že žalující banka při valném shromáždění akcionářů dne 3. června 1923 usnesla se na fusi svého ústavu s bankou P. tím způsobem, že tato převezme ústav s veškerými aktivy a pasivy se zpětnou platností od 1. ledna 1923, proti čemuž akcionáři splynulého ústavu obdrží za každé 3 akcie, s kupony roku 1923 a talony, jednu akcii banky P., s kupony roku 1923 a talonem, kteréžto usnesení, byvši schváleno ministerstvem vnitra, bylo zapsáno do obchodního rejstříku. Z toho jest patrné, že dosud nejsou ani provedeny veškeré potřebné kroky k fusi dvou akciových společností potřebné, že není vykázáno a zjištěno, že vyhověno bylo všem podmínkám čl. 247 obch. zák. a zejména není vykázáno, že žalující banka S. byla vymazána z obchodního rejstříku. Není tu proto ani rozporu se spisy, ani nesprávného ocenění důkazů, když soud první zjišťuje, že řízení ve smyslu čl. 247 obch. zák. dosud provedeno není. Nesprávné posouzení věci po stránce právní spatřuje odvolatel v tom, že první soud v napadeném rozsudku mluví o řízení ve smyslu čl. 247 obch. zák., kdežto prý ustanovení toto neobsahuje předpisů o postupu při fusi akciových společností. S názorem odvolatele však souhlasiti nelze. Třeba, že článek 247 obch. zák. neužívá výrazu »řízení«, přece jenom stanoví zákonné podmínky, za kterých zánik akciové společnosti sloučením s jinou akciovou společností státi se může s právním účinkem i vůči třetím osobám. Souhrn všech těchto podmínek, které vyvrcholí výmazem splynulé společnosti z obchodního rejstříku, lze právem nazvati řízením. Dokud podmínky ty